

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ὁλοῦται παρασχόν ἐν τῇ χώρῃ ἡμῶν πατριᾶς καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγκη δέσσειν καὶ καλλιεργῆσαι ἐν τοῖς παισιν.

ΣΤΗΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐνθούα δραχμ. 75. Ἐξέφηνος δρ. 40. Τσίμηνος δρ. 22.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατηρ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέφηνος καὶ Τσίμηνος ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΑ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰκουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐφραίμδων ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βασιλειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος

Ἐν Ἀθήναις, 24 Ὀκτωβρίου 1928

Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 47

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

[Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DAN RIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'. (Συνέχεια)

Κι' ὁ Γιώργος δοκίμασε τότε τὴ βαρύτερη ἐκπλήξη: Ἀντικρύζοντας τὸ μεγαλόσωμον αὐτὸν ἄνθρωπο, μὲ τὸ πλατὺ πικνωφόρι καρρῶ, μὲ τὴ λορ-νιέττα καὶ τὸ σάκκο, εἶχε ἀναγνώσει — ποιδὼ νομίζετε;

Τὸ Μπόλδεις!

Μάλιστα, τὸ Μπόλδεις, τὸν Ἀγγλο ποῦχε κάμει τὴ γνωριμία του στὸ Μπι-ζέγγ καὶ ποῦ ἔκαμε τὴν ἀγένεια νὰ τὸν ἀφίση στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ καὶ νὰ τὸ βάλει στὰ πόδια.

Ὁ δημοσιογράφος δὲν εἶχε ἀλλάξει καὶ πολὺ. Τὸ πρόσωπό του μόνο ἦταν πιδ πλαδαρό, ἡ μύτη του πιδ κυρτή, τὰ δόντια του πιδ κίτρινα κι' οἱ φαβο-ρίτες του πιδ ἀραιές. Βλέποντάς τον, ὁ Γιώργος πῆγε δεκαπέντε χρόνια πίσω.

Δὲ μὲ γνῶρισε, εἶπε ὁ Περίνος, μ' ὅλο ποῦ τὸν κοίταζα στὰ μάτια. Δὲ μοῦ φαίνεται παράξενο. Ἐμένα δὲ μὲ εἶδε παρὰ μόνο ἓνα λεφτό, — ὅσο μοῦ χρειάστηκε νὰ τὸν σημαδέψω καὶ... νὰ τοῦ κάψω τὸ πανωφόρι... Θυμᾶ-στε, ὑπολοχαγέ μου, πῶς ἔτρεχε, μὲ τὴ φωτιά ἀναμμένη πίσω του, φωνάζοντας: «Θὰ πάω στὸ προξενεῖο!.. Ἀ, φτηνά» μοῦ τὴ γλύτωσε τότε...

Μὰ γέλασες τόσο πολὺ, ὥστε ξέ-χασες νὰ ξαναγεμίσεις... Μὰ τώρα, δὲ μοῦ λές: τί γυρεύει ὁ ἀσχημοεγγλέζος αὐτὸς δῶ — πέρα, στὸ Τογκίνο;

Ξέρω καὶ γώ!

Κάτι βρωμοδουλειὰ μυρίζομαι, εἶπε ὁ Γιώργος. Στὰ 70, ὁ παράδοξος αὐτὸς δημοσιογράφος πῆγαινε μαζὺ μὲ τοὺς Γερμανούς, μὲ τὸ ρεβόλβερ γεμάτο στὸ χέρι.

Δὲν ἄργησε νὰ πάρει τὶς πληροφο-ρίες ποῦ τοῦ χρειάζονταν.

Ὁ Μπόλδεις εἶχε ἔρθει μὲ συστα-τικὸ γράμμα τοῦ στρατηγεῖου καὶ ζη-τοῦσε ἀπ' τὸ ἐπιτελεῖο ἀντίγραφο τῆς

ἐκθεσης γιὰ τὴν παλιορχία τοῦ Του-γὲν-Κάν, γιὰ νὰ τὴ στείλει στὶς τρεῖς ἐφημερίδες, ποῦ ἦταν ἀνταποκριτὴς τους.

— Ὁ λοχαγὸς τοῦ ἐπιτελείου Πετ-ρό, πιδ γνῶριζε τὸν Καρδινιὰ καὶ τοῦ εἶπε αὐτὲς τὶς πληροφορίες, πρόσθεσε:

— Εἶναι κάπως παράξενο ὑποκειμε-νο, μὲ γελοῖο παρουσιαστικὸ. Μὰ εἶναι σπάνιο πρᾶγμα, στὴ σημερινὴ ἐποχή, νὰ βρεῖ κανεὶς Ἑγγλέζο ποῦ νὰ αἰσθάνεται τόσο ἀληθινὴ φιλία γιὰ τοὺς Γάλλους, ὅσο αὐτό. Ἀνέλαβε νὰ δημοσιεύσει στὶς Ἀγγλικὲς ἐφημερίδες ἄρθρα εὐ νοϊκά γιὰ τὸ στρατό μας. Αὐτὸ ἀξίζει βέβαια νὰ τοῦ κάνουμε μερικὲς φιλο-φρονήσεις.

— Κι' ὅμως οἱ Ἑγ-γλέζοι βοηθοῦν τοὺς Κινέζους σ' αὐτὸν τὸν πόλεμο, εἶπε ὁ Γιώρ-γος. Κάθε μέρα ἔχουμε κι' ἀποδείξεις.

— Αὐτὸ εἶναι γνω-στό. Μὰ ὁ Μπόλδεις εἶ-ναι μιὰ ἐξαίρεση. Για-ὐτὸ ἀκριβῶς κι' ὁ ἀρ-χιστράτηγος τοῦ κάνει τὴν ἐξαιρετικὴ τιμὴ νὰ τὸν πένειν κάπου κά-που καὶ στὸ τραπέζι του.

— Χαρὰ στὴν ἐξαί-ρεση! φώναξε ὁ Περί-νος, δταν ἔφυγε ὁ Πεῖρό.

— Πάντα εἴμαστε πο-λὺ ἀπλοῖκοι! εἶπε ὁ Γιώργος. Παρουσιάστη-κε αὐτὸ τὸ ἄχρετο ὑπο-κειμενο, δήλωσε πῶς εἶναι φίλος τῶν Γάλ-λων, κι' αὐτὸ θεωρή-θηκε ἄρκετὸ γιὰ νὰ τοῦ κίνουν τιμὲς καὶ νὰ τοῦ ἀνοίξουν ὅλες τὶς πόρτες. Ἰδχομε στὸ αἷμα μας νάμαστε ἀπλοῖκοι σὰ χηνάρια.

Κι' ὁ νέος ἀξιωματικὸς ἄρχισε νὰ σκέπτεται μὲ ποῖο τρόπο θὰ μπορούσε νὰ φανερῶσι ποιδὸς ἦταν ὁ δημοσιο-γράφος αὐτός, ποῦ ὀρισμένως ἔκανε τὸν κατάσκοπο στὸ γαλλικὸ στρατό-

ποδο. Μὰ τὴν ἄλλη μέρα, ἡ τύχη τοῦ-δωσε κατάλληλη εὐκαιρία.

Ὁ στρατηγὸς Μπριέρ-Ντελὶλ τὸν εἶχε καλεσμένον σὲ γεῦμα.

Ὁ πρώτη μορφή ποῦ ἀντίκρουσε ἐκεῖ, ἦταν τοῦ Ἑγγλέζου. Μόνο ποῦ ὁ Μπόλ-δεις εἶχε φορέσει, γιὰ τὸ ἐπίσημο τῆς στιγμῆς, μαῦρο φράκο καὶ κάτασπρη γραβάτα. Εἶχε ἓνα ὕφος καμαρωτὸ καὶ ἀγέρωχο κι' ὁ φίλος μας εἶδε μὲ κα-τάπληξη ὅτι φοροῦσε στὴ μπουτουνιέρα του μιὰ κόκκινη κορδελίτσα.

Μὰ ἡ ἀνακάλυψη αὐτὴ δὲ τὸν ἔκαμε νὰ φρίσει τὸ σχέδιο ποῦχε καταστρώσει. Μόνο ποῦ ἀποφάσισε νὰ τὸ ἐφαρμόσει μὲ τρόπο ποῦ δὲ θὰ δημιουργοῦσε δη-

μόσιο σκάνδαλο, γιατί πάντα ένας άρχηγος χάνει κάτι απ' το γόητρό του, όταν του αποδεικνύουν φανερά πως έπρεπε θύμα μιας τόσο μεγάλης πλάνης.

Ο Καρδινιάκ βεβαιώθηκε πρώτα-πρώτα ότι ο Μπόλβιτς δεν τον αναγνώριζε, μ' έλο που στάθηκε επίτηδες μπροστά του και τον κοίταξε στα μάτια. Τίποτε το παράξενο σ' αυτό.

Ήταν τόσο δύσκολο να βρει κανείς μιαν όμοιοτητα ανάμεσα στο ρόδινο κι' αμούστακο παιδί του 1870 και στον ήλιοψημένο και γερό αξιωματικό του 1885.

Τό γεύμα τελείωσε. Ο Μπόλβιτς άνοιξε συζήτηση με τον έπιτελάρχη και τόν διευθυντή των Γαλλικών τελωνείων κι' ο Γιώργος δεν άκουσε να έγκωμιάζει δυνατά τις γαλλικές επιχειρήσεις.

— Ήταν εξαίσιο! έλεγε, κάνοντας τόν στόμα του σαν περισπωμένη και μισοκλείνοντας τὰ μάτια. Ο άρχηγός σας καλός, σαν άρχηγός Έγγλέζος.

Κι' έλεγε τή φράση «άρχηγός Έγγλέζος» σ' αλλεγε την τελευταία λέξη τής τελειότητος!

— Παλιάνθρωπε! μουρμούρισε ο Γιώργος.

Και περίμενε τή στιγμή που ο στρατηγός Μπριέρ-Ντελλ θα του μιλούσε, καθώς τόκανε συχνά στους καλεσμένους του.

Η στιγμή αυτή έφτασε τέλος όταν έφεραν τόν καφέ, κάτω από μια βερράντα κοντά στον Κόκκινο-Ποταμό. Αφού ο στρατηγός πρόσφερε σ' ο Γιώργο τὰ τυπικά συγχαρητήρια, ο φίλος μας έπρε:

— Στρατηγέ μου, επιτρέψτε να σ'ς ζητήσω να με παρουσιάσετε στον κ. Μπόλβιτς;

— Εύχαριστώ, κύριε ύπολοχαφέ.

Η παρουσίαση έγινε δίχως ο Άγγλος να φανή τόν παραμικρό ότι άναγνώριζε τόν Καρδινιάκ.

— Δε με γνωρίζετε, Μπόλβιτς; έπρε ο φίλος μας άμέσως.

Ο στρατηγός έκαμ' ένα κίνημα απότομο. Τό ξερό αυτό «Μπόλβιτς» που άπευθυνόταν σ'εαν απ' τούς πιό αξιόλογους Άγγλους δημοσιογράφους, τόν έκανε να τὰ χάσει. Μά ο Γιώργος προχώρησ' ένα βήμα πρὸς τόν Άγγλο και κοιτάζοντάς τον κατάματα έξακολούθησε:

— Θυμάστε τόν μικρό Γάλλο, που τόν παρουσιάσατε για γραμματέα σας στα φυλακεία του Μπαζέγ, σ' 1870, γιατί προσδοκούσατε να τόν πάρετε πληροφορίες για τή μάχη του Σαιν-Πριβ; Θυμάστε τόν διαβατήριό σας, που είχε τήν υπογραφή του Φρίτς και που μόλις τόν είδε ο Γερμανός ύπολοχαφός, σ'ς έκανε υποκλίσεις και χαιρετούρες; Τέλος θυμάστε τις πιστολιές που ρίξατε

πάνω σ' αυτό τόν παιδί, δηλαδή σ'εμένα, όταν μπαίνατε σ' ο Μπαζέγ μαζί με τούς Βαυαρούς, όχι σ' δημοσιογράφος, αλλά σαν έχθρος όπλισμένος;... Τὰ θυμάστε έλ' αυτό, Μπόλβιτς;

Στήν άρχή ο Έγγλέζος άνοιξε τόν στόμα του τόσο, σ' να έτοιμαζόταν να γελάσει. Μά έπρε γιατί ή τελευταία λεπτομέρεια τούφερε σ' ο νου τή φλογερή άνάμνηση του καμένου του πανωφοριού, έπρε γιατί έτυχε τή στιγμή εκείνη να μ'ην έχει τή συνειθισμένη του έτοιμότητα, έμεινε βουδός κι' άμύλητος.

Τότε ο Γιώργος γύρισε πρὸς τόν στρατηγόν, που τόν κοίταζε όλοένα και πιό σαστισμένος, και τόν έπρε:

— Στρατηγέ μου, συγχωρέστε μου τήν παρατυπία πουάνα μπροστά σας. Άλλωστε διάλεξα τή στιγμή, που δεν ήταν κανένας μάρτυρας. Μά ήταν άναγκη να τόν κάμω αυτό, για να ξεσκεπάσω τόν γελοίο αυτό ύποκείμενο, που με τή μάσκα του δημοσιογράφου, κάνει πολλά και διάφορα έπαγγέλματα. Δεν πιστεύω να τολμήσει να με διαψεύσει, γιατί είναι έδω κι' ένας λοχίας του λόχου μου, που τόν είδε κι' αυτός σ' ο Μπαζέγ και που τόν αναγνώρισε χτες μαζί μου.

Ο Έγγλέζος χλώμιασε. Έσφιξε τή γροθιά και προχώρησε πρὸς τόν άξιωματικό. Κοιτάχτηκαν κι' οι δύο μιαν στιγμή κατάματα δίχως να βγάλουν μιλιάν!

— Έμένα λέει γελοίο! έκαμε ο δημοσιογράφος μ' άγριεμένη φωνή.

— Σας! άπάντησε ο Γιώργος σταυρώνοντας τὰ χέρια, και άνδ'ε μεταχειρίστηκε άλλη λέξη, τόκαμα από σεδασμό σ' ο στρατηγόν μου. Και έξέρετε ποιά λέξη ταιριάζει σ' ο δικό σας τόν έπάγγελμα...

— Καλά! έκαμε ο Μπόλβιτς τονίζοντας τις λέξεις. Θα ντεχτήτε μάρτυρες νικηδός μου!

Μά ο στρατηγός, που περισσότερο κι' απ' τήν κατηγορία, τόν έάφνιασε ή στάση του δημοσιογράφου, μ'ηκε τώρα σ' ο μέση.

— Κύριε, έπρε ψυχρά σ' ον Άγγλο, ένας άξιωματικός μου, σ'ς κατηγορήσε με τήν βαρύτερη πράξη. Έδω δε χρειάζονται πολλές συζητήσεις αν ή κατηγορία είναι φεύτικη, ο άξιωματικός μου θα τιμωρηθ' άυστηρά. Αν είναι άλλη βινή, πρέπει να πάρετε τόν πρώτο άτμόπλοιο που φεύγει για τόν Χόγκ-Κόγκ ή τήν Κεβλάνη... και μυστικά, για τόν καλό σας.

Τότε ο Μπόλβιτς γύρισε τόν πλατύ του στόμα πρὸς τόν στρατηγόν Μπριέρ-Ντελλ.

— Οι Γάλλοι ν'έν ξέρουν έδγκένεια, έπρε... Ένας Έγγλέζος άρχη-

γός ξέρει να φέρεται... Έντ' ο ν'έν ξέρετε...

Άνοιξε τόν κλάκ του με μιαν άγέρωχη χειρονομία και τράβηξε πρὸς τήν πόρτα.

Όταν βγήκε, ο στρατηγός έπρε σ' ο Γιώργο:

— Θα κάνατε ίσως πολύ καλύτερα να μου τὰ διηγηθ' έλ' αυτό σ' έμένα ιδιαίτέρως, άντ'ι να τόν ντροπιάσετε έτσι μπροστά μου. Αυτό δε θα μ'ας τόν συχωρέσει ποτέ και θα μ'ας χτυπήσει σ' τις έφημερίδες του. Μά μου είν' άδιάφορο, καλά του κάματε τόν κ'ηνους, γιατί μ'ας γελούσε όλους τόνσον καιρό και κανείς μας δε φανταζόταν πως θ'άταν τέτοιος κατεργάρης.

Ο στρατηγός κάθησε πλάι του τόν Γιώργο και τόν έδωσε να τόν διηγηθ' τις λεπτομέρειες τής ιστορίας αυτής, που είχε γίνει πριν από δεκαπέντε χρόνια, κι' όμως ήταν τόσο πρόσφατη σ' ο νου του φίλου μας.

Περιττό να σ'ς π' ότι ο Καρδινιάκ δεν είδε ποτέ τούς μάρτυρες του Μπόλβιτς. Τή φράση εκείνη τήν έπρε μόνο και μόνο για να βρ'η έναν άξιοπρεπή τρόπο να φύγει. Μ'η θαρρείτε όμως ότι τόν στοίχισε καθόλου αυτή ή ιστορία. Έφυγε απ' τόν Τογκίνο, μά δεν έπαψε να ναι άνταποκριτής σ' τις κυριότερες άγγλικές έφημερίδες, σ' ο Παρίσι. Μόνον πού, για να προλάβει μιαν όριστική άπέλαση, έκαμε μιαν έξυπνάδα: γράφτηκε ύπήκοος Γάλλος.

Αίγες μέρες ύστερ' απ' αυτό τόν έπεισόδιο, ο Γιώργος έλαβε ένα γράμμα και έέσχισε τόν φάκελλο του με άγωνία, γιατί σ' τήν έπιγραφή του γνώρισε έναν άγαπημένον γραφικό χαρακτήρα, που είχε καιρό και καιρό να τόν ιδεί.

Τόν γράμμα ήταν του κ. Άντοναί.

«Άγαπημένο μου παιδί, έγραφε, έαναγυρίζω σ' ο ζωή. Η έγγείρηση που τήν είχαν αναβάλει ίσαμε σήμερα, έγινε δίχως να φέρει τὰ τρομερά άποτελέσματα, που φοδόνταν οι γιατροί για τόν άναμικόν όργανισμό μου. Έστερ' από δύο μηνών άνάρωση, έαναδρίσκω σιγά σιγά τις δυνάμεις μου. Η έλπίδα φωλιάζει πάλι σ' τήν ψυχή μου.

«Τώρα που ή ζωή μου χαμογελά, τώρα που με περιστοιχίζουν φίλοι άγαπητοί, ή σκέψη τρέχει πάλι σ' εσ'ς, νέε και συμπαθητικέ μου φίλε. Η διαμονή σας σ' τις άποικίες είναι περισσότερη τώρα π' απ' έσ'ς άπαιτούν οι κανονισμοί. Γυρίστε πίσω. Έχω κοντά μου, για νοσοκόμο και συντρόφισά μου, μιαν χαριτωμένη κόρη που δε λησμονεί στιγμή τόν νεαρόν άνθυπολοχαφόν που είδε σ' ο Σουδάν.

«Άλλωστε κι' ή μητέρα σας θα σ'ς έχει έκδηλώσει έπιθυμία παρόμοια με

τήν έπιθυμία των φίλων σας και ιδίως του κ. Ραμπλό. Έγ' ο κι' ή χαριτωμένη συντρόφισσα τής άρρώστειας μου, σ'ς παρακαλούμε άλλη μιαν φορά: Γυρίστε σ' τήν πατρίδα σας!»

Τόν γράμμα αυτό προέξησε σ' ο Γιώργο άπερίγραπτη συγκίνηση. Τ'ι σήμαιναν τὰ αίνιγματικά λόγια του κ. Άντοναί; Δίχως άλλο, ή χαριτωμένη κόρη που ο κ. Άντοναί τήν δνόμαζε «συντρόφισσα τής άρρώστειας του», δε μπορούσε να ταν άλλη, παρά μιαν απ' τις δύο κόρες του κ. Ραμπλό.

Μά, άφ' ού ή Δουκία είχε παντρευτή με τόν γιατρό, ο κ. Άντοναί μιλούσε όρισμένως για τήν Έρριέτα. Η Έρριέτα λοιπόν, μ' έλο που ήταν όμορφη, μιαν καστανή κι' άγέρωχη όμορφιά, δεν είχε τραβήξει τήν προσοχή του νεαρού άξιωματικού. Σ' ο νου του είχε πάντα τήν εικόνα τής άλλης, τής χλωμής και ξανθής, με τὰ γλυκά γαλιανά μάτια και τις τρελλές μπουκλές!

Έξη μέρες άργότερα, έλαβε άλλο γράμμα. Αυτό ήταν απ' τή μητέρα του, που τόν καλούσε κι' αυτή να γυρίσει σ' ο Γαλλία:

«Γύρισε τώρα πιά, Γιώργο μου, έγραφε ή κυρία Βαλεντίνα Καρδινιάκ. Απ' τόν καιρό που ξενητεύτικες, τὰ μαλλιά μου έγιναν κάτασπρα. Όταν έφευγες, μούλεγες πως θα λείψεις τρία χρόνια μοναχά. Από τότε πέρασαν πέντε. Σ' ο τελευταίο γράμμα σου, μούγραφες πως περιμένεις τόν σταυρό. Έγ' ο όμως έχω πεθυμήσει να φιλήσω τόν Γιώργο μου, φορεί δε φορεί παράσημο. Έλα λοιπόν, μ'ην άργείς!»

Τότε πιά ο νέος άξιωματικός πήρε τήν άπόφασή του.

Τόν περασμένο χρόνο, δε δέχτηκε να γυρίσει σ' ο Γαλλία, γιατί δεν ήθελε να φύγει απ' τόν Τογκίνο σ' έποχή που έμελλαν ναρχίσουν σπουδαίες επιχειρήσεις. Δε θέλησε λοιπόν να ζητήσει τή μετ'άσσή του σ' ο Γαλλία, αλλά ζήτησε μόνο μιαν έξάμνην άδεια και τήν πήρε μ' εύκολία.

Ο Πεπίνος, που κι' αυτός είχε δέκα χρόνια να πάρει άδεια, ζήτησε τήν ίδια χάρη και τήν πέτυχε τήν ίδια μέρα.

Τόν πλοίο, που θάφερνε τόν φίλο μας πίσω σ' ο Γαλλία, έφτασε σ' τις 28 Μαρτίου και θάφευγε απ' τόν Τογκίνο σ' τις 2 Απριλίου. Ο Γιώργος, με τή διολογημένη περιέργεια του ταξιδιώτη, που θέλει να γνωρίσει τόν πλοίο που θα τόν φέρει σ' άγαπημένα μέρη, έτοιμάστηκε γρήγορα, για να βρεθ' σ' ον κόλπο του Αλόγγι όταν θάφτανε τόν πλοίο.

Πήρε τόν μικρό κανονιοφόρο που έκτελούσε τή συγκοινωνία μεταξ' ο Αλόγγι και Χαϊφόγγι, και προαπ'άντησε τόν «Φρίξο» τήν ώρα που άγκυροβόλούσε μέσα σ' ον κόλπο, που είναι μιαν

από τις όραιότερες τοποθεσίες του κόσμου, με τούς πελώριους βασιλικούς; βράχους του, σκεπασμένους από πλούσια βλάστηση.

Όταν πάτησε τόν πόδι του σ' ον κατάρωμα, ο πρώτος άνθρωπος που άντίκρυσε, ήταν ένας ψηλός καστανός νέος με κανονικά κι' ελικρινή χαρακτηριστικά, που με τόν πλατύγυρο καστόρινο καπέλλο του, τή «φλοττάντ» γραβάτα του, τόν φαρδόν πανταλόνι του και τόν βελουδένιο σακκάκι του, έδινε άμέσως τήν έντύπωση του καλλιτέχνη που ταξιδεύει.

Τήν ιδιότητά του τή μάντευε κανείς κι' απ' τόν χαρτοφυλάκιο που κρεμόταν απ' τόν ώμο του και που φαινόταν γεμισμένο με σχέδια. Ο ταξιδιώτης συγκέντρωσε κι' αυτός τήν προσοχή του πάνω σ' ον ύπολοχαφόν, τόν κοίταζε καλά κι' ή μορφή του φάνερωσ' έξαφνα μεγάλη χαρά. Δυο όνόματα άκούστηκαν τήν ίδια στιγμή.

— Γιώργο!

— Παύλο!

Κι' οι δύο παιδικοί φίλοι έπεσαν ο ένας σ' τήν άγκαλιά του άλλου.

Ο καλλιτέχνης δεν ήταν άλλος απ' τόν Παύλο Κουτυριέ, τόν νεαρό έθελοντή, που γνωρίσαμε εθδς απ' τις πρώτες σειρές αυτής τής ιστορίας, τή στιγμή που τόν σκάλας απ' τὰ παράθυρα κι' άφινε τή μαγείρισσα Ζαννέτα Μπαλουρντέν βυθισμένη σ' ο βαθύτερη άπελπισία, για να πάει να πολεμήσει τούς Πρώσους.

— Τ'ι γυρεύεις εδ' ο έδω-πέρα! ρώτησε ο φίλος μας γεμάτος άπορία.

— Έ, Γιώργο μου, τί να γίνει! Αφ' ού δεν άννοεις να ρθ'εις εδ' ο εκεί-κάτω, έρχομαι εγ' ο να σ'ε πάρω!

— Να με πάρεις;

— Καί βέβαια! Όλοι όσοι σ' άγαπούν, άπορούν και στενοχωρούνται που σ'ε βλέπουν να μ'ην τόν κουνάς τόσο χρόνια απ' τις άποικίες. Δεν ύπάρχει πεζοναύτης, που να μ'ην έχει τόν δικαίωμα νάρθ' η άνασάνει τόν άέρα τής Γαλλίας, κάθε τρία χρόνια τουλάχιστο. Σ' ο, τίποτα! Έστερ, κάθε πεζοναύτης, που αλλάζει άποικία, δε χάνει τήν εύκαιρία να περάσει μιαν βόλτα απ' τόν Παρίσι. Σ' ο φεύγεις απ' τήν Άφρική κατευθείαν για τήν Ασία κι' ούτε κατ'άδεχσαι να περάσεις απ' τήν Εύρώπη, σ' να μ'ην έδινες λεφτό για αυτό τόν μέρος τής γής! Κι' όμως κάπου εκεί κάτω ύπάρχει ή μητέρα σου, που φεύγοντας τήν άποχαίρετ' και που έτοιμάζεται να πάει σ' ο Νίκαια.

— Σ' ο Νίκαια! φώναξε ο Γιώργος.

— Ναί, σ' ο Νίκαια. Τ'ι έπαθες και ξεφωνίζεις; Σ' ο Νίκαια είχα πάει κι' εγ' ο να ιδ' ο τούς παλιούς μας φίλους, τούς Ραμπλό. Έχει γούστο να τούς έέχασες κι' αυτούς...

— Α, όχι! έπρε ο Γεώργος.

Και τ'επε τόσο αθόρμητα, ώστε ο Παύλος χαμογέλασε.

— Ύπάρχει ακόμα κι' ένας άλλος εξαίρετος άνθρωπος, που τόν γνώρισα και-πέρα και που σ' άγαπά σαν παιδί του. Τούκαμαν μιαν έπικίνδυνη έγγείρηση και τώρα μόλις μπορεί ακόμα να πάρει τὰ πόδια του.

— Ο κ. Άντοναί. Έλαβα ένα γράμμα του, με τόν τελευταίο βαπόρι.

— Δεν τελείωσα, έπρε ο Παύλος χαμογελώντας πονηρά. Ύπάρχει ακόμη κι' ένα χαριτωμένο κορίτσι, που άλλοτε εγ' ο είχα κάμει στρατιωτικά γυμνάσια, κι' αυτή με φώναζε «συνταγματάρχα μου». Περνώντας λοιπόν από και, κατάλαβα ότι ή κατεργαρούλα δεν δίνει λεφτό πιά για τόν παλιό «συνταγματάρχη της» κι' ότι έχει σ' ο νου της κάποιον ύπολοχαφόν, που τόν ξέρει πολύ καλά.

— Τ'ι θές να π'ης; έπρε ο Γιώργος σαστισμένος.

— Έλα τώρα, έκαμε ο Παύλος ξαναπέρνοντας τή σοβαρότητά του, μ'η θές να μου π'εις πως τόν έέχασες αυτό τόν κορίτσι!

(Άκολουθεί)

ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΜΑΤΟΣ

Μουάζουν, τὰ ρόδα, άναπαμμένα.

Τήν έπαρσή τους φορτωμένα, ποτές δεν έχουν κουρασθή. Άτρεμα, σ' τήν κορφή άνθισμένα, κι' ή δύση άργεί να τ' άσπασθή.

Ψυχή μου, άνάσαινε κι' όρκίσου πως είν' εξαίσια εδ' ο ή μεριά: για άπόψε, ή ώρα είναι δική σου, ή μνήμη, ή λήθη, ή λευτεριά.

Ξυπν' ο φως σύναξε—και χρώμα τόν άνείρου—κι' άπ' ο λησμονιά,— να τ'αχης για καμάρι ακόμα και σ' ο σκληρή σου χειμωνιά.

Σ' ο ήμερο κι' άθυμο τ' άγιαζι που έφυγε τ'αν άνασσομός, κάτι, σ' ο ρόδα αυτά, σπαράζει μόλις, κρυφά, σ' ο στοχασμός.

Μά τρέμω αν φ'έξη ένα κλωνάρι κι' ένας λυγρός τόσο άλαφρός, πως θα τὰ λύση, θα τὰ πάρη ο άνεμος, ή ώρα κι' ο καιρός.

Κι' ώστόσο, άντ'ις για έλπίδα ή πόθο, μιαν πικρα άβέβαιη, σκοτεινή, — τής ζήλειας τόν από μέσα, νοιώθω, — και κάθε ρόδο με πονεί.

Τής ζήλειας τόν από μέσα,—λύπη ξεστή από δάκρυα, και καίμος για τήν καρδιά μου, που τής λείπει ή ελπίση, ή τάξη κι' ο εσθμός.

Μά κ' έτσι—άδιάφορο—μ' εύφραίνει.

Κ' είναι ή ψυχή μου μαθημένη να ποζητάει κάθε φορά μιαν γλυκή άδικοπικραμένη, μιαν άπαρηγόρητη χαρά.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΞ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ

Αγαπητοί μου,

ΤΗ διπλανή μου κάμαρα ένας εργάτης σοδατίζει. Από το διάδρομο περνάει μια στιγμή ή υπηρετρία.

— Κορίτσι μου, τη φωνάζει, δέ μ'ας δίνεις ένα ποτηράκι νερό; Διψάσαμε...

— Χά, χά! μ'α πόσο είσαστε; Εγώ ένα βλέπω... Χά, χά!

Κι' η υπηρετρία γελά, γελά, γελά. Της φάνηκε παράξενος αυτός ο πληθυντικός: «μ'ας δίνεις... διψάσαμε... Ποιοί; πόσοι;... Ένας ήταν ο σερβιτόρος, ένα ποτηράκι είχε ζητήσει, κορίτσι «μευ» την είχε πη. Γιατί ύστερα «μ'ας δίνεις» και «διψάσαμε»;

Κι' όμως αυτός ο πληθυντικός είναι η ευγένεια των άξεστων αυτών ανθρώπων του λαού. Δένει «έμεις» γιατί τους φαίνεται τραχύ να πουν «εγώ», όταν τουλάχιστο θέλουν να ζητήσουν ευγενικά ένα ποτηράκι νερό. Δεν είναι από περηφάνεια, από φαντασία, που πλαπασιάζουν τέν έαυτό τους: είναι από μετριοφροσύνη, από ταπεινοσύνη.

Όπως, άπάνω κάτω, πλαπασιάζεται κι' ο Δεσπότης, κι' ο Πατριάρχης, που ο δούλος του Θεού πρέπει νάναι ταπεινός και γράφει: «Ημείς, έλεφ Θεού, άρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως... και Οικουμενικός Πατριάρχης... χάρις εἴη ὑμῖν παρὰ Θεοῦ καὶ εὐλογίᾳ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος». Δεν θά χτυποῦσε άσχημα αν ήταν στὸν ἐνικό, αν άρχιζε μ' ένα Έγώ; Αφού και Βασιλιάδες άκόμα, που τὸν παλιό καιρό συγχωρούσαν στὸν έαυτό τους αὐτὴ τὴν περηφάνεια κι' έλεγαν «εγώ, ο Βασιλιάς», σήμερα μεταχειρίζονται τὸ «ἡμεῖς». Πολύ περισσότερο λοιπὸν ένας μικρός, ένας ταπεινός άνθρωπος τοῦ λαοῦ αἰσθάνεται τὴν ανάγκη, στίς στιγμές που θέλει νά μιλήσῃ γλυκά, ευγενικά, νά πῇ: φέρε μας, δόσε μας, έμεις...

Ένα μόνο πληθυντικό δεν παραδέχεται ο άνθρωπος τοῦ λαοῦ: εκείνον που χαρίζουν οἱ πιδ μορφωμένοι όταν μιλοῦν σὲ ανώτερους ἢ σὲ πρεσβύτερους. Τὸ σεις και τὸ σὰς. Πλαπασιάζει τὸν έαυτό του από ευγένεια, δεν πλαπασιάζει όμως και τὸν άλλον, ποιος κι' αν είναι. «Εσὺ» θά τοῦ πῇ. «Αμα πῇ «έσεις», έννοις δυό, τρεῖς, πολλούς. Γι' αὐτό κι' ο σοβατίζης μου, άμα γύρισε ἡ υπηρετρία μετὸ νερό που τῆς είχε ζητήσει, τῆς εἶπε:

— Τι χασκογελοῦσες προύτερα που εἶπα διψάσαμε; Αμ εσὺ που λες τῆς κυρίας σου τί αγαπάτε; πόσες κυρίες είναι; Μιὰ βλέπω κι' εγώ.

Φυσικά, και πολλοί άνθρωποι τοῦ

λαοῦ έμαθαν τώρα, από τοῦς μορφωμένους, νά μιλοῦν και στὸν πληθυντικό και νά λένε «τί κάνετε; τί αγαπάτε;» Αλλά γι' αὐτοὺς είναι σά νά μιλοῦν ξένη γλώσσα. Ἡ γλώσσα τους, ἡ ρωμαϊκή, ἡ ελληνική γλώσσα, δεν έχει και δεν παραδέχεται αὐτὸν τὸν φράγκικο τύπο. Γι' αὐτό και πολλοί μορφωμένοι δεν τὸν παραδέχονται ἐπίσης. Δεν είναι τῆς γλώσσας μας, σὰς λένε, δεν είναι τοῦ λαοῦ μας. Και τὸν αποφεύγουν τὸν πληθυντικό, τὸν πολεμοῦν μάλιστα.

Παραδείγματος χάρις ο Ψυχάρης: εἶν' ένας από τοῦς πιδ φανατικούς διώχτες του. Δεν τόχα θυμηθῇ και, τὴν πρώτη φορά που πῆγα νά τὸν ἰδῶ στὸ ξενοδοχείο του, — ήταν κι' άλλοι μπροστά, — τοῦ εἶπα ένα πληθυντικό:

— Πότε φτάσατε, δάσκαλε;

— Α, μοναχός μου ταξίδεψα, αποκρίθηκε πονηρά ο Ψυχάρης.

— Τὸ ξέρω... ρώτησα πότε ἤρθατε...

— ἤρθαμε; φτάσαμε; Περιέργο! έκαμε ο Ψυχάρης κοιτάζοντας τοῦς άλλους με άπορία. Μ' αφοῦ τοῦ λέω πὼς ἤρθα μόνος μου, γιατί ἐπιμένει νά ρωτᾷ γιὰ πολλούς;!

Τότε μόνο θυμήθηκα τὴν ἀντιπάθειά του γιὰ τὸν πληθυντικό και γέλασα μετὸ πάθημά μου. Έννοείται πὼς από κείνη τὴ στιγμή δεν τόλμησα πιά νά πλαπασιάζω και τὸν Ψυχάρη. Θέλει νά είναι ένας, — κι' είναι μὰ τὴν ἀλήθεια! Μήπως έχουμε κι' άλλον Ψυχάρη;

Γιατί ο ἐνικός είναι κάποτε και τιμή. Είναι τιμή μεγαλύτερη από τὸν πληθυντικό, όταν μιλοῦμε σ' ένα πολὺ ανώτερο άνθρωπο. «Εἶσι μεταχειρίζοματε τὸ Σὺ καὶ τὸ Θεό. Οὔτε ο πιδ φανατικός θιασώτης τοῦ πληθυντικοῦ δεν πιστεύω νά προσευχήθηκε ποτὲ μετὸ σεις και μετὸ σὰς. Άλλο ἡ ευγένεια κι' άλλο ο άπειρος σεβασμός, ο αληθινός θαυμασμός, ἡ θερμὴ αγάπη, ἡ λατρεία. «Ολ' αὐτά τὰ εκφράζουμε μετὸ Σὺ εκείνο που μεταχειρίζομαστε μιλώντας στὸ Θεό, σ' έναν ανώτερο άνθρωπο ἢ σ' ένα πρόσωπο σεβαστό μας ὅσο κι' αγαπημένο, — στὸν πατέρα μας, στὴ μητέρα μας, στὴ Διάπλασι...

Άλλ' ἂς γυρίσουμε στὴ γλώσσα τοῦ λαοῦ. Έχει και μερικούς άλλους τύπους ευγένειας. Ο άπλος άνθρωπος που άποτείνεται με σεβασμό σ' έναν ανώτερο, τοῦ λέει: τοῦ λόγου σου, ἡ ευγενία σου ἢ, σὲ ἱερωμένο, ἡ αιδεσιμότη σου, ἡ αγιοσύνη σου κτλ. Άλλά κι' αὐτά, βλέπετε, στὸν ἐνικό: ἡ ευγενία σου, ὅχι ἡ ευγενία σας, ὅπως λένε πάλι οἱ μορφωμένοι. Κι' όταν άκόμα μιλά από μεγάλη ευγένεια σὲ τρίτο πρόσωπο, ο άνθρωπος τοῦ λαοῦ δεν ξέρει

πληθυντικό, — δεν τὸν έχει ἡ γλώσσα του, τελείωσε! Εἶν' ένα πράγμα ξένο, φράγκικο, που μπήκε ἀπὲξ στὴ γλώσσα τὼν μορφωμένων. Κι' έχουν δικιο εκείνοι που θέλουν τώρα νά ξαναπαῖν ἡ γλώσσα μας δλο τὸν ἐθνικό της χαρακτήρα, νά πολεμοῦν και τὸν πληθυντικό. Στὴ δημοτική, σὰς λένε, τὸ σεις και τὸ σὰς δεν ταιριάζει. Μιλάς τῇ γλώσσα τοῦ λαοῦ; Θά πῆς εἰσὺ, εἰσέ, τοῦ λόγου σου, ἡ ευγενία σου.

Μπορεῖ όμως νά καταργηθῇ ὁλωσδιόλου ο ξένος αὐτός πληθυντικός; Δύσκολο μοῦ φαίνεται, ὅσο οἱ μορφωμένοι τὸν θέλουν και τὸν μεταχειρίζονται γενικά, μαθαίνοντας και τοῦς ανθρώπους τοῦ λαοῦ, — υπηρετές, γκαρσόνια, εργάτες, — νά τὸν μεταχειρίζονται ἐπίσης. Πλησιάζει έναν κύριο, τοῦ μιλάς μετὸ σὺ, δεν θά σὲ παρεξηγήσῃ; Γράφεις σ' έναν άλλον μετὸ σὺ, δεν θά σὲ πάρῃ γι' άγενή ἢ αὐθάδη; Καλά όταν είναι άνθρωπος ανώτερος, θά καταλάβῃ εἰ τι μετὸν ἐνικό τὸν τιμᾷς. Όταν όμως είναι άνθρωπος κοινός, ένας οἰοδότης κύριος, πρέπει νά ξέρῃ τίς ιδέες σου γιὰ νά μὴ τοῦ κακοφανῇ. Και πάλι, αν δεν σὲ πῇ άγενή, θά σὲ πῇ άνόητο.

Γι' αὐτό, μοῦ φαίνεται, δεν πρέπει νάποφεύγουμε τὸν πληθυντικό, παρά μόνο ὅπου κι' όταν μπορούμε. Σιγά-σιγά θάδωνε από τὴ γλώσσα μας ένας τύπος ξένος, αταίριαστος και παράλογος. «Ω, ναί, και παράλογος. Όταν ρωτᾷμε έναν άνθρωπο «τί κάνετε;», ε, αὐτό κάτι πάει κι' ἔρχεται στὴ λογική. Ὑποτίθεται πὼς τὸν ρωτοῦμε τί κάνει αὐτός κι' οἱ δικοί του. Άλλά γιὰ φανταστὴς όταν τοῦ δείχνουμε μιὰ καρέκλα και τοῦ λέμε «καθίστε!» Πὼς μπορεῖ νάχουμε μπροστά μας μόνο έναν άνθρωπο και νά μιλάμε σά νάχαμε πολλούς;

Α, είναι παράλογο! Αν θέλετε άκόμα, εἶν' ένα λείψανο παλιάς δουλοφροσύνης, που δεν ταιριάζει πιά στὴν ἐποχή μας. Ο ἐνικός είναι και λογικός, είναι και εὐκρινής, είναι κι' άξιος ἀνθρώπων ἐλευθέρων. Πάει ο καιρός που οἱ δούλοι, μεσकुμμένο κεφάλι, έλεγαν στοῦς κυρίους τους: «Ο κύριος ἐπιθυμεῖ τίποτα;» Σήμερα ο ἐλεύθερος άνθρωπος λέει: «Τί αγαπᾷς, κύριε;» Και τὸ κάτω-κάτω οἱ τύποι δεν έχουν καμμιᾷ σημασία. Όταν εἶχῃ κανείς αληθινὴ ευγένεια μέσα του, και τὸ ἀπλούστατο «τί αγαπᾷς» μπορεῖ νά τὸ πῇ πολὺ πιδ ευγενικά από έναν άλλον που θάλεγε «τί αγαπᾷς ο κύριος», αλλά μ' ένα τρόπο σά νά τὸν βρίζῃ. «Πόσες φορές, άνθρωποι ψευτομορφωμένοι, μ' ὅλη τὴν ἀρχέγονη προστυχία και τὴν άγένεια άκόμα μέσα στὴν ψυχὴ τους, δεν βρίζουν μετὰ χειρότερα λόγια... στὸν πληθυντικό!

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΘ. COLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΒ'. (Συνέχεια)

Έφτασαν στὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ. Δεν ήταν βέβαια κανένα μαγικό παλάτι, αλλά τοῦς φάνηκε τέτοιο, γιατί δεν είχαν ξαναἰδῇ σπίτι γιατροῦ ἔτσι μεγάλο, πλούσιο, καλοβαλμένο.

Περριτὸ νά σὰς πῶ πόσο καλό, ευγενικό, φαῖδρό και περιποιητικό βρήκαν τὸ νοικοκύρη. Άλλά και τί ὠραίο, τί γεμάτο τὸ τραπέζι όπου σὲ λίγο κάθησαν ὅλοι κι' ἔφαγαν, με κάποια συστολή βέβαια στὴν ἀρχὴ κι' άδεξιότητα, αλλά με ὀρεξὴ και με χαρά.

Στὸ τέλος τοῦ δείπνου, όταν ἔτρωγαν τὰ φρούτα, ο γιατρός πῆρε ένα μπουκάλι κρασί, γέμισε ο ἴδιος τὰ ποτήρια, σήκωσε τὸ δικό του κι' έκαμε αὐτὴ τὴν πρόταση:

— Στὴν υγεία τοῦ καλοῦ Γεροθωμά! Τοῦ εὐχομαι νά χαρῇ τὰ μάτια του άκόμα εἴκοσι χρόνια!

— Στὴν υγεία σου, γιατρέ μου! ἀποκρίθηκε με συγκίνηση ο Γεροθωμάς. «Ο, τι μοῦ έκαμες, ο Θεός, νά σοῦ τὸ πληρώσῃ. Γιατί εγώ, φτωχὸς άνθρωπος, δεν μπορῶ άλλο, παρά νά εὐλογῶ τὸνομά σου ὅσο ζῶ!

— Καλά, καλά, Γεροθωμά μου, αὐτὰ ἂς τάψήσουμε... Και δέ μοῦ λες σὲ τί θά χρησίμευαν οἱ γιατροί, αν δεν ἐγιάτρευαν τοῦς ἀρρώστους; Άς είναι. Τώρα έχω νά ζητήσω μιὰ χάρις τῆς κυρίας Μαρίας, που μοῦ εἶπε πὼς τίποτα δεν θά μοῦ ἀρνηθῇ. Θά τῆς ζητήσω νά πᾷ, γι' αγάπη μου, νά καθῇ σ' ἐν' άλλο σπίτι, πολὺ καλὸ και πολὺ καλὰ συγυρισμένο. Έχει μάλιστα και μιὰ κάμαρα που χωρεῖ ἰσα-ἰσα τὰ ἐπιπλά τοῦ Γεροθωμά. Έ, δέξαι σοι ο Θεός, ο Γεροθωμάς δεν έχει τώρα άνάγκη νά τὸν προσέχουν και νά τὸν περιποιούνται σά μικρὸ παιδί. Τώρα βλέπει. Και μοῦ φαίνεται πὼς ἡ αγαπητὴ του κόρη δεν έχει πιά κανένα λόγο νά μὴ θέλῃ νά πάρῃ τὸν κ. Νίκο και νά γίνῃ κ. Δεδοῦ. Έτσι;

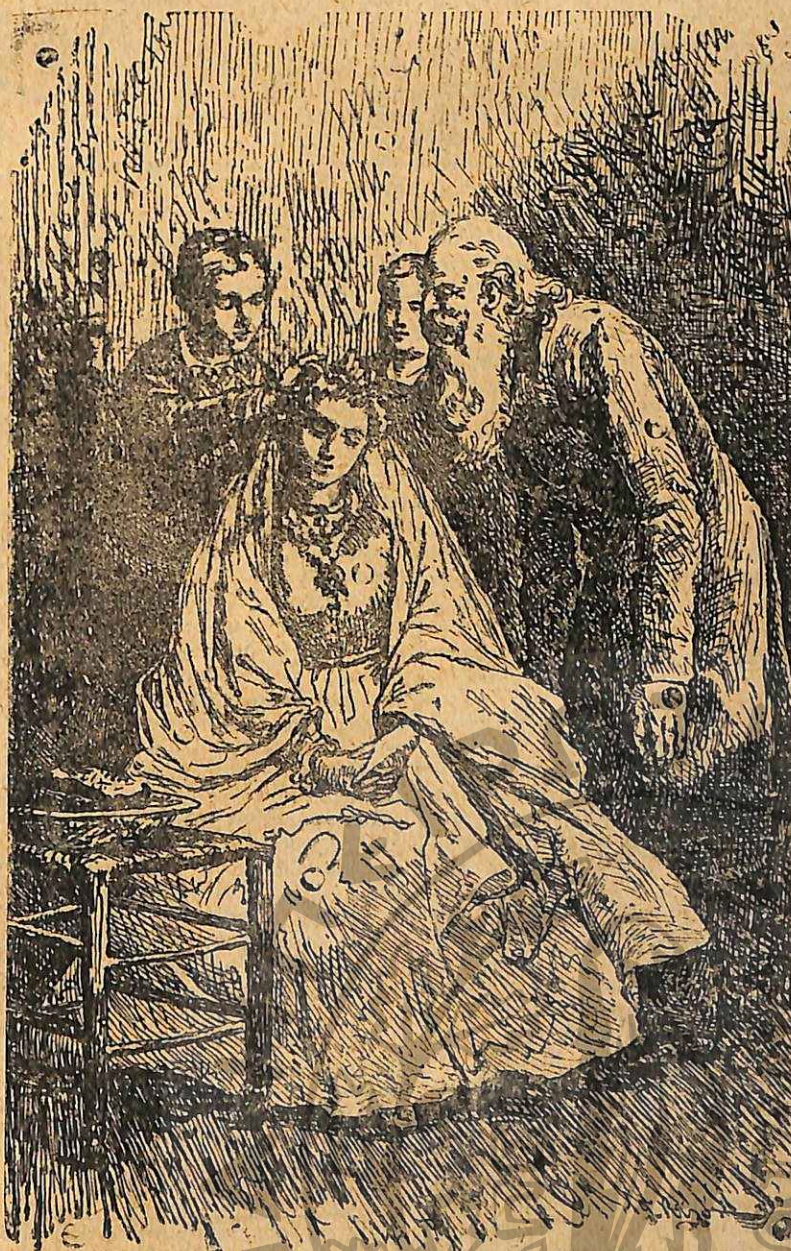
— Όχι, ὅχι! τώρα δεν έχω κανένα λόγο! εἶπε ἡ Μάρικα, δίνοντας τὸ δεξί της χέρι στὸ Νίκο. Έπειτα ξέρω πὼς

κι' ο Νίκος θά φανῇ καλὸς γιὸς στὸν πατέρα μου.

— Και σὺ, Μάρικα μου, καλὴ κόρη σὲ μένα, ἀλήθεια; εἶπε ἡ κυρία Δεδοῦ. «Ω, κι' οἱ τέσσερις θά εἶμαστε αγαπημένοι κι' εὐτυχισμένοι ὅσο κανένας ὡς τώρα στὸν κόσμο!

— Έννοεῖται εἰ τι κι' εγώ θάμαι καλεσμένος στὸ γάμο, εἶπε ο γιατρός.

Ἦπιαν πάλι στὴν υγεία τὼν ἀρραδωνισμένων, που ο Γεροθωμάς τοῦς

«Ἡ Μάρικα νύφη...» (Σελ. 373, στ. γ')

εὐχῆθηκε και τοῦς ἐφίλησε κλαίγοντας από χαρά. Κι' αποφασίστηκε νά γίνῃ ο γάμος μετὰ μιὰ ἐβδομάδα, ὡς νά ἐτοιμάσῃ δηλαδή ἡ Μάρικα τὸ νυφικό της φόρεμα και τάλλα πράγματα που χρειαζόνταν.

Όστόσο ο Γεροθωμάς δεν μπορούσε νά κρατηθῇ ἀπ' τὴ χαρά του που εἶχε πάλι τὰ μάτια του κι' ἔβλεπε σάν πρῶτα. Θέλησε μάλιστα νά ξαναπαῖσῃ τὴν

παλιά του τέχνη και νά ἐπισκεφθῇ τοῦς παλιούς του μουστερήδες. Μιὰ μέρα λοιπὸν πῆρε τὸ κοντάρι με τοῦς μύλους, πῆρε και τὴ φλογέρα του, κι' οἱ δρόμοι ἀντήχησαν πάλι ἀπ' τὴ γεροντική του φωνὴ που τραγουδοῦσε λιγάκι βραχνά τὸ παλιὸ τραγούδι:

Κλάψτε, κλάψτε, παιδί,
Γιὰ νά εἶς παρὴ ἡ μαμμά
Μυ ὅλους τοῦ Γεροθωμά!

Ἐπισκέφθηκε τὴν κυρία Φανή, που με πολλὴ συγκίνηση άκουσε τὰ κινούργια συμβάντα του. Εἶχε γηράσει λίγο, τὰ ξανθά της μαλλιά είχαν ἀρχίσει νάσπρίζουν, ἡ καρδιά της όμως ἐξκολλουθοῦσε νά είναι νέα και δεν ξέρετε πόσο χάρηκε γιὰ τὴν εὐτυχία τῆς Μαρίας.

Τώρα ἡ κυρία Φανή ήταν πιδ πλούσια. Τὰ παιδάκια της είχαν μεγαλώσει. Ἡ Αἰμιλία είχε γίνει ένα λαμπρὸ κορίτσι, φιλόπονο, εργατικό, και βοηθοῦσε τὴ μητέρα της στὸ νοικοκυριό γιὰ νά γυμνάζεται και νά ξέρῃ νά διευθύνῃ σπίτι, όταν θάρχόταν καιρός νά παντρευθῇ κι' αὐτὴ σάν τὴ Μάρικα και νά γίνῃ μιὰ καλὴ οἰκοδέσποια, καθὼς εἶπε χαμογελώντας ἡ μητέρα της.

Από καί ο Γεροθωμάς πῆγε στὴν Ἀγορά. Δεν ἔλπιζε βέβαια νά βρῇ ἐκεῖ τὴν Πετρούλα, που εἶχε παραγοράσει ἡ καίμενη και καθόταν στὸ χωριό της. Ἡ Ξερε όμως πὼς ἔστειλε καθεμέρα στὴν Ἀγορὰ τὴν ἀνεψιά της, τὴν Τρανταφυλλιά, νά τῇ πωλῇ τὰ προϊόντα της. Και πραγματικῶς, τῇ βρήκε τὴ Τρανταφυλλιά και τῆς ἔδωσε ένα γράμμα από μέρος τῆς Μαρίας γιὰ τὴν Πετρούλα.

Ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου ἔφθασε, ἡ Μάρικα νύφη, — ὡ με τὴ χαρά τὴν εἶδε ἔτσι ντυμένη ο Γεροθωμάς! — κι' ἤρθαν καλεσμένοι ὅλοι οἱ φίλοι τὼν δυό οικογενειῶν. Ἡ νύφη ἔλαβε ένα σωρὸ δῶρα. Ἡ κυρία Φανή τῆς ἔφερε ένα ὠραίο δαχτυλίδι. Ἡ Πετρούλα τῆς ἔστειλε γιὰ τὸ τραπέζι τὸν παχύτερο γάλο που εἶχε στὸ κτήμα της, μὰζι με ὀλάκερο κάρσ πατάτες κι' άλλα χορταρικά.

Ἡ Μάρικα ἐκάθησε κοντὰ τὸ Γεροθωμά και, καθὼς ἔτρωγαν, συνομιλοῦσαν γιὰ τὴν εὐτυχία τους...

(Στὸ ἀρχόμενο τὸ τέλος)

ολλισσαν στὶς Παπαρούνες, Δὸν Ζουάν, Κυκλαμιάν (τα κριμνίτια σας ἔλαβζ, θζ τὰ δαδισα μὲ τῇ σαιρά τους κζλ θζ σζ, πζ.)

Δαφνοστεφῇ Ὀλυμπιονίκην, Ἑλένην Σ. Ἀβόνου, Εὐάγγελον Ἰερρεμίαν (ἔλαβζ, εὐχριστῶ.)
Κρινάκι, Ἀεγυράν Σελήην, Ἐκτορα Μάνεσην (ἔσταλ.)

Εἰς ὁδὰς ἐπιστολὰς ἔλ. θζ μετὰ τὴν 19 Ὀκτωβρίου, θζ α-τιση στο ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 2220 Δ. αγωνισμοῦ. Δι' ἁσσεις δεκταὶ μέχρι 17 Δεκεμβρίου]

700. Δεξιόγραφος

Μεγάλῃ τὸ ζῆνα μου θεά,
Τὸ δεύτερο φωτίζει
Καὶ τ' ὅλο καποιο στρατηγὸ
Τοῦ Κύρου σχηματίζει.

Ἄνθος τῆς Ἀνδρου

701. Διπλοῦς Δογοπαικτικὸς Δεξιόγραφος.

Πὲς τοῦ Τάκη σῆκω πᾶνω
Κι' ἐγὼ ἐντόσθιο σου κίνω
Νὰ τὸ φῶς νὰ εὐφρανθῇς.

Πὲς τοῦ Τάκη πέσε κάτω
Καὶ σοῦ βάζω ἐγὼ στὸ πιάτο
Κάτι γιὰ νὰ σκουπισίης.

Γεράλιος Ἀέρας

702. Μεταγραμματισμὸς

Βγάξω Δάμβδα, βάξω Χι
Καὶ σοῦ κανω μιὰ ἐποχή
Πού, ἐνῶ τᾶλλο πρασινίζει,
Τὸ μαφαίνει καὶ τὰσπρίζει.

Γέρω-Δήμος

703. Ἀναγραμματισμὸς

Ἀνάποδα θὰ κοιταζα
Στὸ χάρτη καὶ μιὰ νῆσο
Γὴ διαβάσα ἀπὸ πᾶσω
Κι' ἔτσι τὸ θαμνα γινῆκε:
Ἡ νῆσος μετετρέπη
Ἀνέλιπτα σέ... ἀράπη!

Φίλιππος Δεβάντης

704. Χειρόμυλος

Οἱ σταν-
ροὶ καθέ-
τως ρήτωρ.
Οριζοντίως
ἐκ τῶν ἄνω
κατὰ σει-
ράν: πόλις
τῆς Ν. Ἑλ-
λάδος, φω-
νῆεν, θεός
ἀρχαῖος, ἡ
σοσ, σύμφωνον, ναὸς ὅπου θα-
πνούνται μεγάλοι ἄνδρες. ἀρχαῖος
βασιλεὺς, κύκλωψ, ἀκολουθεῖς τῇ
Βάκχου, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου.

Ἐλευθέριος Ν. Ρουσσάκης

705. Κρυπτογραφικὸν

123441567 = Ἐβρ. βασιλότου
21235 = Περιφρημοὺς πύργος.
35514 = Κράτος εὐρωπαϊκόν.
412214 = Ἄγιος.
5121 = Καίει.
6764 = Ἐπίρρημα.
7144121 = Πόλις.

Ἀεγυρά Σελήην

706. Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰ- κόνο.

— Ἀγαπητὴ μου ἀδελφὴ, κο-

στίζει πολὺ τὸ φυτὸ ποῦ μου πα-
ρήγγειλες.

— Ὅτε ἀγόρασέ μου τὸ ἄλλο
ποῦ εἶπες τώρα.

Ἀσπρος Ἀράνης

706. Ποικίλῃ Ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης
τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων,
τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρί-
ον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθέξῃς,
ἀποτελοῦν μυθολογικὸν τέρας:

1. Κυνὶδὸς φιλόσοφος 2. Ἀρ-
χαῖος θεός 3. Σόζυγος φιλοσό-
φου 4. Ἀστερισμός 5. Μεσαι-
ωνικός ἥρωας 6. Μὲ ἄλλον 7. Εἰς
τὸν 7 σφῶν 8. Πόλις τῆς Αἰγύ-
πτου 9. Στρατηγὸς τοῦ Βυζαν-
τίου 10. Διάσημος θαλασσοπόρος.

Ἑλληνικὴ Δημοκρατία

708. Φωνηεντόλιπον

τς πδς-** μν-ρς-πκρ **-δ-κρπ-γλκς
Φωφὴ 1. Σταυροπούλου

709. Γριφὸς

πλπ φαλ φαλ π και και πτωμ
τι φαλ μα φαλ και ομ και 1 ::
φαλ και

Ἀνεμοστρόβιλος

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

719. Arête

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Unité de mesure; ville d'Ita-
lie; Majesté; pays d'Asie; Ty-
ran de Syracuse; ville de Fran-
ce; jour de la semaine; ville
de France.

Βωμός

711. Sans Voyelles

cu sans Consonnes

q-e-vt-a-trvllr-e-dt-a-mngr

Δευτεριά στὴν Κύπρο

ΔΥΣΒΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλ. 22

475. Ἡοῖδος (ἡ, σί, ὁδός.) —

476. Δάκρυον-κρύον. — 477. Κο-

ζάνη καζάνι. — 478. Δία διά.

479. 480. Ἐν

τούτω νί-

να. (Ἡ ἄ-

νάγνω-

σις κατὰ

στίχον ἐκ

δεξιῶν.) —

481. Διά

481. Διά

τοῦ Θ:

πάθος,

δόλος, πῆδος, καθός, θήρα. — 486.

Κίνα. (ΚιΚΗ, ΝΙ...) — 487.

ΓΑΜΗΛΙΩΝ (Γαλάξιον, κάμη-

λος, Οὐράλια, Τιμολ. ΩΝ.) — 488

Ἐγγροφῆτε σπινδρομῆται εἰς τὴν

Διαπλάσιν. — 489. Μαυρήσεται τις

μᾶλλον ἢ μινῆσεται, (μω, μ' εἰς ετ,

ε;) τις μαλῶνει, μ'μ' εἰς ετ, ε;)

— 490-492. 1. Σολωμός (saule,

homme, os.) 2. Παλαμάς (pâle,

âme, as.) 3. Μαρκωράς (marque,

Τὸ πρῶτιστον καθῆκον
τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶ-
ναι ἡ ἔγκαιρος ἀνάνεωσις
τῆς συνδρομῆς του.

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893)
ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους
ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς
πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 13ος, καὶ
19ος. Ἐκαστος, τόμος δρ. 25,
ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος
δραχ. 26,50 διὰ τὸ Ἐσωτερι-
κὸν καὶ δραχ. 32 διὰ τὸ Ἐξω-
τερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1924)
ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τό-
μοι, 31 ἐν ὅλῳ. Ἐκαστος, τόμος
ἄρραφος. δρ. 70 καὶ σαμμένος
δρ. 75. Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκά-
στου τόμου προσθετὰ εἰς τὰς
ἄνω τιμὰς. Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν
δραχ. 2 ὁ ἄρραφος καὶ δρ. 6,50,
ὁ σαμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν
δρ. 13,50—εἴτε ἄρραφος εἴτε
σαμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἔως 10 τὸ πλὸν λέξεις μὲ
ἀπλὰ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τί-
μημα). Πέραν τῶν 10 λέξεων 60
λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ πλάγια δὲ στοιχεῖα
λεπ. 70 καὶ μὲ κεφαλαία δραχ. 1.
Ὁ χωριστὸς στίχος δραχμὰς 3.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΕ'—1231)

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ

Θυμίζει τὸν (ΚΕ—1018) διαγωνισμὸν
τῆς καὶ προσμένει.

(ΚΕ'—1232)

Τὸ μυστικὸν πρακτορεῖον ΝΤΕΝΤΕΚΤΙΒ,
διαλύεται προσωρινῶς. Ἀναμείνεται
πανηγυρικὸν ἀνασχηματισμὸν του.

(ΚΕ'—1233)

Η ΦΛΩΡΑ καὶ τὸ ΑΣΠΡΟ ΚΡΙΝΑΚΙ, ζη-
τᾶνε Μ. Μ. (ΚΕ—1129).

(ΚΕ'—1234)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ἀπ' ὅλους ὁ ΘΕΜΟΣ

ΜΙΡΑΝΤΙΑΣ θέλει ἓνα τετραδιάκι.

(ΚΕ'—1235)

ΚΟΥΚΑΙΤΣΑ, τὸ ἐπιτυχμένῃ ἡ σιλουέ-
τα τῆς ΓΙΟΥΛΙ-ΥΙ ἔχασας ὅμως νὰ
προσθίης πὺξ ζωγραφίζει θαυμάσια
καὶ πὺξ παιζεῖ καὶ πολὺ καλὸ βιολί!
Ἐμένα μὲ ξέρεῖς; Θέλω ἓνα σου Μ. Μ.
ΜΙΜΟΖΑ

(ΚΕ'—1236)

Κόρη τῶν Κυμάτων, ἐάν θέλῃς ν' ἀν-
ταλλάξωμε Μ. Μ. καὶ ν' ἀλληλο-
γραφώμε, δημοσίευσες εἰς Διάπλαιν.
Σοὺς μπερὶ! Πιπλουλὸν

(ΚΕ'—1237)

Ἀνταλλάσσω Μ. Μ. καὶ ἀλληλογραφῶ
μέσῳ Διαπλάσεως, μὲ τὰ εὐγενικὰ
Διαπλάσπουλα καὶ Διαπλάσπουλας.
Πιπλουλὸν

(ΚΕ'—1238)

ΛΟΡΑΤΟΙ ΠΡΕΣΒΥΠΙΔΟΦΟΡΟΙ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜ. Α' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.
(Ἱστορία Ἑλλήνων Ἐθνῶν, Παπαρηγο-
πούλου Β') ΕΡΗΚΕΥΤΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ:
(Ἀθλοὶ Οὐγγῶν) Γ' ΑΡΑΠΑΚΙ ΣΑΠΦΩ.
(Ἐδδὶ Πόλο). Δοιποὺς εὐχαριστοῦμεν.
Στείλατε παραυθέντες Δ. αἰς καὶ 3
δραχμὰς ταχ. ἀδ. αἰς (ΚΕ—898).

(ΚΕ'—1239)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΡΑΥΝΟΣ

Σπεύστωτε. Ἀρχαρχαῖαι

(ΚΕ'—1240)

ΘΡΙΑΜΒΟΣ

Σέλλοις στὴν Ἀθήνα. Σκοπὸς ἀρι-
στος. Ζητοῦνται σοβαρὰ μέλη, ἀν-
τιπρόσωποι 14—17 ἐτῶν δραστηριοῦ-
σοι θὰ βραβεύονται. Δ. αἰς: Γεωργίου
Φωταῖραν (Σύλλογον). Μαῖζωνος 37.
—Οἱ διοικοῦντες: ΡΑΒΥΡΟΣ, ΜΟΙΡΑΣ
ΑΠΟΠΑΙΔΙ

(ΚΕ'—1241)

Χανουμάκι, Κέρβερος, Σακουστὲ Βιολί-
στα, Ρωβῶς, Μοῦλ, Μικρὰ Καλλι-
τέχνη, Δ. Πάλη, Κόστα Ζεφύρη, Νεά-
νοικτο Λουλιῦδι, Εὐάγ. Μπασιόκο, ἔ-
λαβα κάτρες σας καὶ σὰς εὐχαριστῶ
ἔστω, Περιμένα καὶ νὰ τὸ διεγώνι-
σμό μου. Προσέχως τὸ βραβεῖον.

Ἀπομνημόνιον Ἑλληνόπαις

(ΚΕ'—1242)

Γιού-Γιού. Ἀσπρὸ Παλιάνος, Παι-
δοῦλα, ἔστω, ἔστω! διὰ τὴν σιπῆτα:

ΑΡΓΥΡΑ ΣΕΛΗΝΗ

(ΚΕ'—1243)

ΠΟΛΤΡΑΙΤ

ΚΑΡΑΤΑ—Κατάρου Ἰσα σὺν στέ-
κα, περπατεῖ μονοκόματη κάνει
τὴν μπεμπέκα. ΚΟΡΝΗΛΙΑ—Ψυχούλη:
πατατοειδής, τριφυλίστρα, φλώρα, ἀρ-
κατὰ πειρακτικῶς καὶ πολὺ ἐξυπνὴ!
Χά! χά! χά! ἀτθίδες μου πότε ἤλθα-
τε σὴν Ἀδρία; — ΑΡΓΥΡΑ ΣΕΛΗΝΗ,
ΛΟΛΟΤΑ, ΜΑΡΒΕΛ, ΘΕΑΜΑ

(ΚΕ'—1244)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΙΟΣ

Διαλυθέντος καὶ ἀποχωρήσαντος τοῦ
Συλλόγου «ΚΕΡΑΥΝΟΣ» πρὸς ἀπο-
φυγὴν στοιχίσματος, ἡ ΝΙΚΗ ἐπέστη
θριαμβευτικῶς ὑπὲρ τοῦ ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙ-
ΛΟΥ.

ΟΙ ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΙΤΑΙ
(Σημ. τῆς Διαπλάσ: Εἰς τὴν ἀγγε-
λίαν (ΚΕ—861) αἱ ἀποκαλύψεις δὲν ἦ-
σαν ἀκριβεῖς. Ὡστε εἰς τὴν διαμάχην
αὐτὴν ὁ διαλυθεὶς Σέλλοις θεωρεῖ-
ται ἡττημένος.)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

(Ἀπὸ τοὺς ἐν παρρησίᾳ ἀριθ-
μοῦς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυ-
δρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ
ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ.)

Ὁ Ἀγγελος τῆς Ἀγάπης
(μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 30. (4,50,
καὶ 9,50).

Ἡ Ἀδελφούλα μου, μυθι-
στόρημα Γρ. Ξενοπούλου, (μὲ
24 εἰκόν.) δρ. 15.—(2.—καὶ 5).

Τὸ Βιβλίο τῆς Συμπερι-
φορᾶς δρ. 7 (1,50 καὶ 3,50).

Τὸ Θῦμα τοῦ Φθόνου (μὲ
20 εἰκόνας) δρ. 25.—(3 καὶ
6.—).

Παιδικὸν Πνεῦμα (3 τομί-
δια) ἕκαστον δρ. 2,50.—(1,25
καὶ 3.—).

Πρὸς ὁ Νικίον (μὲ 24 εἰκό-
νας) δρ. 25.—(3 καὶ 6.—).

Ὁ Πυρετοπάλης (μὲ 24 εἰκό-
νας) δρ. 25.—(3.—καὶ 6.—).

Ὑπὲρ Πατρίδος (μὲ 24 εἰ-
κόνας) δρ. 25.—(3.—καὶ 6,50)

Ὁ Φῶτης, ἑμμετρον διήγ.
δρ. 7.—(1,50 καὶ 3,50).

Ἀγγελικὴ καὶ ἄλλα διηγῆ-
ματα Σταυρούλας Μαρκέτου,
δρ. 10.—(1,50 καὶ 3,50).

Διηγῆματα καὶ Σκέψεις
Στ. Μαρκέτου δρ. 10.—(1,75
καὶ 4.—).

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ
δηλών ὑν ἀμέσως τὴν νέαν τὼν
διευθύνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας,
ἀποστελλόντες καὶ δραχμ. 5 διὰ
τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταχυδρ.
Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν
ἀπώλειαν τῶν φυλλιδίων των.